

Hatun sachawi mankallpamanda tukuy llankashkakunawan rikurinkawa imashina kuyranata ushanchi ñukanchi kawsana allpata shinallata kari warmiwas wankurisha llankankawa.

Killkak Katty Gualinga

Karu sachakunawi Ecuador mamallaktawi ashka ayllukuna kawsashkawi tukuy sami wiwakuna, yaku aycha, ruyakuna, pakchakuna, yakukuna, sachawas sumak rikurishkawi ñukachimanda ñawpa rukukunawas kawsashkawi, tukuy kay sachakunawi wiñarisha, mirasha, allpamallata rinkauna kay man kikin kawsay sachawi.

Kay yuyay kunata katinkawa rikuna anchi sachakunata kawsakta, sachawas llakirinmi payta yapakta mana allita rurakpi, kallari rukukuna kuirak ashkauna tukuy llankaykuna ama kawsak sachata, allpata llakikichun nisha.

Kallari pachamanta rukukuna rurak ashkauna manga allpamanta tukuy sami raku yanuna raykuka Manka, upina rayku mukawa, puru, aswata churankawa tinaja chimanda mikunkawa kallana tukuy sami rikurikta, kay tukuy llankaykunata rurak ashkauna apamama, mama, ushikunawan tukuy warmikuna, kay llankay unaymanda rukukuna yachachisha shamuk ashkauna.

Ñukanchi manka allpamanda llankashka mana irus anchu allpa rayku, allpama tikrasha wayrashinalla allpa tukun payma llata tikrasha.

Kay manka allpawan llankankawa sinchi shunku, yuyay charina kan, muskuytawas charina kan, imashinawi llakikunawas tuparinka, wayrashina rurasha nikpiwas mana paktarinka kay llankay tarabus an shinakllayta warmikuna ushayawan payna hatun shunkuwan llankanaw, kay llankaykunawi kushiyasha warmipura kuintaykuna sumak wiñarín, kay tukuy ñukanchi llankay shuk kawsayta waktachik mukajakunawi tullpushka kay kawsak sachawi yuyarisha rurashka kan.

Kay rikurik: Katty paypa mama Esther mukajata awaunkuna (@Leon Meyer zu Ermgassen).

Kar rikurik: Ichilla tinaja rurashka Eva Malaver (@Katty Gualinga).

Kallari pachamanta kunankama kay ñukanchi llankashkakunallayta upisha mikusha katinchi, sumak tullpushpa mukajakunawi aswata upinchi ayllukunawan tantarisha.

Kay ayllu llaktakunapi tukuy llankaykuna chikan warmiwak, kariwakpas kan, karikuna llankay kan mikunata wasima apamuna, kullu, shigra, ashanka, warmi kuna llankay kan wasiwi wawakunawan kana chimanda tukuy sami awanata manka allpawan yachana, chimada aswa rurana chakrawika warmi, kari llankanajum

Kunan pachawi tukuy kambiarisha rijum, runakuna rayku chikan kawsaykuna yaykurishka imashinawi alli kan

yachankawa shinallata ansa llaki kuna pantaykuna tuparin kawsaypi, kay hawallakta yuyaykuna sinchi kan, pandachik kan kullkisamikunawan, tukuy kullkilli tukuk shina kan, kay punchakuna kasna kambirishkawi kay ichilla ayllullakatakunamanta llukshinajum hawallakta llaktama, yachana wasirayku o manasha alli kawsayta tupankawa nisha, kay manka allpamanta llankaykuna mishu llaktawi kullki tukun, kay kullki yanapan ayllukunta mikunkawa, wawakunata yachana wasima kachankawa, tukuy rayku balin tukun.

Ashka warmikuna wakinpi llaki kunawi tuparinajum, karikuna payna munayta tukunajun payna mas llankaykunta tupasha mas kullkita charisha warmikunata mana alli yuyaykuna surkurin.

Kay llakikunamanta warmikuna yuyay wiñarishka payna llankay balirichun nisha mukaja, tinaja, kallana, puru, tukuy manka allpawi rurashka llankay ñawpakma richun ama chinkarichun kay llankaykuna mana plasticoshina unayanchu ismunkawa allpama tikrankawa.

Tukuy runakuna kay win munduwi imata randiusha yuyarishunchi imashina rasha allpata yanapashun ñukanchi mikuykunata tupushunchi.

Allpa mama kaparinmi, wakanmi, nanarinmi kay tukuy ñukanchi mana alli ta ruraushkamanda, kallari uras tukuy plastico illak kawsanata ushak anaura kunanwas chasna kawsanata ushanchimi sumak alli tukuy sachawan.